

Psalmi 118

Taustaa psalmin 118 käytöstä

Psalmeja on kaikkiaan 150 Raamatussa. Jeesuksen aikana psalmit olivat rukous- ja laulukirjoina käytössä. Myöskin ristillä Jeesuksen seitsemästä lausumasta kolme oli psalmeista.

Tämä nyt esillä oleva psalmi kuuluu niin sanottuihin ”hallel”-psalmeihin. Jeesus lauloi tämän opetuslastensa kanssa yläsalissa pääsiäisaterialla. Käytännössä tilanne meni seuraavalla tavalla Novumin ja Matteuksen 26 luvun kuvauksen perusteella.

Ateria oli edennyt jo niin, että varsinainen juhlaruoka teurastettuine lampaineen oli jo syöty. Ensimmäinen osa kiitosvirrestä oli laulettu.

Matt.26: 26-29 kuuluu: **Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: "Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini." Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille ja sanoi: "Juokaa tästä kaikki; sillä tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi. Ja minä sanon teille: tästedes minä en juo tätä viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa."**

Edellä pääsiäisateria oli siirtynyt ehtoolliseen. Leipä oli siinä happamatonta. Silloin se oli yleisessä käytössä ja puhui myös siitä miten kiireinen oli ollut lähtö aikoinaan Egyptin orjuudesta. Sana ”siunasi (eulogee)” tarkoittaa vain sitä, että Jeesus lausui siunauksen. Kyseessä ei ollut mikään erityinen ”liturginen” ele.

Tämän jälkeen tuli vuoroon kolmas malja, hallelin malja eli ylistysmalja. Tässä yhteydessä laulettiin toinen osa hallel-lauluista (psalmit 115-118). Tämän jälkeen pääsiäisateriaan kuului neljäs malja. Ilmeisesti tätä ei enää juotu Jeesuksen viimeisellä pääsiäisaterialla.

Tätä taustaa vasten kuulostavat hyvin liikuttavilta Jeesuksen sanat: **”Ja minä sanon teille: tästedes minä en juo tätä viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa.”**

Taustaa psalmin 118 sisällöstä

Tässä yhteenvedossa käytän ainakin hieman Digi-IRT:n antamia tietoja.

Daavid on psalmin kirjoittaja.

Psalmista sanotaan, että se kuvaa ihmisen kulkua Egyptin orjuudesta Jerusalemin temppeliin pääsiäisjuhille.

Se kuvaa Jeesuksen tuloa Jerusalemiin ja temppeliin sekä näin alkanutta piinaviikkoa.

Psalmin alussa ja lopussa on riemullisia säveliä. Välissä on hyvin syviä tuntemuksia. Juhlan keskellä psalmin keskushamo on yksin taisteluissaan. Henkilö kuvaa itseään kuninkaana. Eikö tässä ole helppo nähdä Jeesus monipäiväisen juhlahumun keskellä rukoilemassa tuskaisesti Getsemanen yössä. Psalmi 118:10: **”Kaikki pakanat piirittivät minua - Herran nimessä minä lyön heidät maahan.”** Tämä viimeinen osa virkkeestä lausutaan kolme kertaa. Usein tällä luvulla on viittaus siihen, että Jeesus nousi kolmantena päivänä kuolleista.

Taistelu tuo myös mieleen Psalmin 2:2: ”Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa vastaan”

Jeesusta vastustivat kaikki pimeyden voimat koko maailmankaikkeudessa.

Psalmin 118 jae 14 on otettu suoraan kiitosvirrestä, joka laulettiin kaislameren ylityksen jälkeen. Se on löydettävissä 2 Moos 15. Tässä käsittelemässämme psalmissa se kuuluu seuraavasti: ”Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, ja hän tuli minulle pelastajaksi.”

Jatko kuuluu:

”Riemun ja pelastuksen huuto kuuluu vanhurskaiden majoissa: Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja. Herran oikea käsi korottaa, Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja. En minä kuole, vaan elän ja julistan Herran töitä.”

”Herran oikea käsi” tarkoittaa Jeesusta Kristusta. Se tarkoittaa Hänen elämäänsä, tekojaan, kuolemaansa ja ylösnousemistaan. Herran teot ovat väkevät.

Psalmi 118:19-21: ”Avatkaa minulle vanhurskauden portit, käydäkseni niistä sisälle kiittämään Herraa. Tämä on Herran portti: vanhurskaat käyvät siitä sisälle. Minä kiitän sinua siitä, että vastasit minulle ja tulit minulle pelastajaksi”

On luonnollisesti niin, että Jeesus kulki portin kautta Jerusalemin kaupunkiin. Kuitenkin portti on Raamatun mukaan Jeesus Kristus itse. Hän on se vanhurskauden portti, josta pääsemme sisälle Jumalan valtakuntaan.

Jae 22 kuuluu: ”Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.”

Jerusalemin opettajat hylkäsivät Jeesuksen. Kuitenkin Hän on kaiken keskus, koko uskon ydin. Hän on hengellisen rakennuksen huippukivi. Tähän viittaa Pietari kirjeessään ja samoin Paavali. Otan esimerkkinä Room. 9:31-33: ”mutta Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä lakia saavuttanut. Minkätähden? Sentähden, ettei se tapahtunut uskosta, vaan ikäänkuin teoista; sillä he loukkautuivat loukkauskiveen, niinkuin kirjoitettu on: ”Katso, minä panen Siioniin loukkauskiven ja kompastuksen kallion, ja joka häneen uskoo, se ei häpeään joudu.”

Jakeet 26-29: ”Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen; me siunaamme teitä Herran huoneesta. Herra on Jumala, ja hän antoi valon meille loistaa. Sitokaa juhlahuorit köysillä alttarin sarviin asti. Sinä olet minun Jumalani, ja sinua minä kiitän. Minun Jumalani, sinua minä kunnioitan. Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.”

Juuri pääsiäisenä syötiin lammasta. Karitsa oli myös uhrieläin. Nyt Jeesus asettui itse pääsiäislampaaksi, teurastetuksi Karitsaksi. Hän sovitti syntimme ja voitti meidät Jumalalle. Jeesus voitti kaikki pimeyden voimat ja kuoleman.

Jeesus on ylösnoussut ja Hän elää.

Jeesuksen viimeisestä viikosta

Kun Jeesus tuli Jerusalemiin pääsiäisviikolla, Hän tuli aasilla ratsastaen. Luuk.19:41 kuuluu: ”Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä”

Luuk. 19: 37-41: ”Ja kun hän jo oli lähellä, laskeutuen Öljymäen rinnettä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista voimallisista teoista, jotka he olivat nähneet, sanoen: "Siunattu olkoon hän, joka tulee, Kuningas Herran nimessä; rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!" Ja muutamat fariseukset kansanjoukosta sanoivat hänelle: "Opettaja, nuhtele opetuslapsiasi." Mutta hän vastasi ja sanoi: "Minä sanon teille: jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat." Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä”

Juuri fariseukset eivät sallineet kansan ottaa vastaan Jeesusta psalmin 118 sanoin siunattuna odotettuna Kuninkaana ja Herrana.

Jeesus oli viimeisellä aterialla laulanut näitä psalmin 118 sanoja ”siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen”. Jo ratsastaessaan aasilla Jerusalemiin, Hän oli kuullut väen laulavan sitä Hänelle. Ja kuitenkin Hän oli itse se tuleva juhlahuri, joka vuodatetaan. Hän oli itse se kulmakivi ja loukkauskivi, jonka rakentajat hylkäsivät.

Matt.23:39 tallentaa Jeesuksen sanat: ”Sillä minä sanon teille: tästedes te ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen'."

Vieläkin odotamme aikaa, jolloin Jeesuksen oma kansa toivottaa Hänet tervetulleeksi noilla sanoilla. Rukoillen pyydämme, että tämä aika koittaisi pian.

Runo psalmista 118

Kymmenen vuotta sitten olin matkoilla ja luin siellä tätä psalmia. Kokonaisuus puhkesi tuolloin syvällisen runon muotoon. Siinä koin psalmin taistelujen ja ahdistusten kertovan myös omista tunteistani. Psalmin alussa on nimittäin sanat (jakeet 4-6): ”Näin sanokoot ne, jotka Herraa pelkäävät; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti. Ahdistuksessani minä huusin Herraa, Herra vastasi minulle ja asetti minut avaraan paikkaan. Herra on minun puolellani, en minä pelkää; mitä voivat ihmiset minulle tehdä?” Koin saaneeni henkilökohtaisen avun Herran armon avulla.

Luen psalmiin liittyvän runoni tai ajatelmani:

Psalmi 118 Thaimaassa 19.12-00

Muukalaisena maan päällä

Isä!

*Kiitos, että saan vuodattaa
sydämellesi kaiken ikäväni.
Muukalaisen matkamiehen
kaipuun vain Sinä tiedät.*

*Kiitos, että on niitä aikoja,
ettei voi jakaa tuntoja.
Ei ole lähellä ihmistä,
joka voisi ymmärtää.*

*Muukalainen maan päällä
oli myös psalmin kirjoittaja.*

*Sielun kaipaus ja ikävä
oli hänellekin tuttua.*

*Isä!
Miten lähelle tulee sanasi
tuhansien vuosien takaa!
Kukaan muu ei voi puhua
niin kuin Sinä ainoa Jumala.*

*Aseta minut avaralle paikalle
kuulemaan yksin Sinua, Isä.
Mitä voi toinen ihminen tehdä,
jos Sinä minua neuvot ja autat.*

Tässä on se portti!

*Isä!
Auringonnoususi merellä
jätti kaipuun koko päiväksi.
Milloin olen viimeksi
ikäväinyt kuin tänään!*

*”Tässä on se portti
vanhurskasten käydä sisälle!”
kuulen taivasikävän äänellä
jo Daavidin sanoneen kerran.*

*Isä, Sinä vain tiedät,
mutta mieleeni tulee,
josko juuri silloin näytit
kolmannen päivän ihmeen.*

*Kuoleman kuolemalla voitit.
Kolmantena päivänä nousit
ja palvelijasi sai nähdä
kaipuun maansa avoinna.*

*Kun katsoin aamutaivasta,
tätä maallista vertauskuvaa
niin sisimpäni täytti ikävä,
taivaskodin haikea kaipaus..*

*Kiitos, Jeesus, että olet portti
ja odotat omiasi perillä.
Sydämeni on kaipuusta hellä
muukalaisuuteni kotitiellä.*

*Psalmin 118 jakeet 15 - 21
Myös psalmin 16 jae 10 oli mielessäni.*

Juhlalaulun kaikuessa

*Herrani, minun Kuninkaani!
Kuljit kauniiseen kaupunkiin
kyyneleet silmäkulmassa.*

*”Hoosianna, Daavidin pojalle!”
juhlalaulun kaikuessa
surit Jerusalemin kohtaloa.*

*Itse kuljit tehtävääsi kohti.
”Juuri tämä on se päivä,
jonka Herra on tehnyt.”*

*Opettajat Sinut hylkäsivät,
vaikka jo kuningas Daavid
puhkesi aikanaan riemuun.*

*Kävit pääsiäislampaaksi
leivän ja viinin ääreltä
juhlalaulun säestäessä.*

*Juodaksesi kanssamme maljan
taivaallisella hääaterialla
kiitoslaulun kaikuessa.*

*Kerran kansasi toivottaa
” Siunattu olkoon Hän,
joka tulee Herran nimeen.”*

Psalmin 118 loppuosa